

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 43 บัญญัติเรื่องสิทธิของเด็ก และเยาวชนที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มาตรา 81 บัญญัติเรื่องให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติทำให้เกิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ระบุไว้ในมาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักการ (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัด กระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน มาตรา 58(2) ให้บุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน ประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เป็นแผน ยุทธศาสตร์ที่ ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาประเทศในระยะปานกลางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ระยะยาวและมีการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนศูนย์กลางของการพัฒนา ในทุกมิติอย่างเป็น องค์กรรวมและให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบบริหารจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกระดับ อันจะทำให้ เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่คนเป็นศูนย์กลางได้อย่างแท้จริง ปัจจุบันบริบททางสังคมเปลี่ยนแปลง ไปอย่างไร้พรมแดน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทุกสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นเพื่อให้ สามารถรองรับการกระจายอำนาจการบริหารงานในระดับท้องถิ่น จะต้องมีการตั้งคณะกรรมการ การศึกษาที่ผนวกอยู่กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและเปิดโอกาสให้ ชุมชนและประชาชน เข้ามาร่วมบริหาร (วิจิตร ศรีสะอ้าน. 2541 : 10) การศึกษาจึงจำเป็นต้องคืนอำนาจให้กับผู้เรียน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ทุกคน ชุมชน วัดและที่สำคัญ คือครอบครัวจัดการศึกษา (รุ่ง แก้วแดง. 2541 : 10)

เพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา เพื่อคนทั้งหมด (Education For All) มีการระดมทรัพยากรทั้งหมดเพื่อการศึกษา (All For Education) และการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้การศึกษาแก้ปัญหาทั้งหมด (Education For Solving All Problems) ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษา จึงเป็นวาระแห่งชาติ (National Agenda) อย่างหนึ่งที่คนไทยเข้ามาร่วมคิดร่วมทำ (ประเวศ วะสี, 2541 : 10) เพื่อการพัฒนาและการสร้างสำนึกสาธารณะหรือจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ และมีความหมายยิ่งในสังคมประชาธิปไตย (อนุชาติ พวงสำลี และวิระบุรณ์ วิสารทสกุล, 2540 : 13) การเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจสังคมในปัจจุบัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะปฏิรูปการศึกษาที่สะท้อนปรัชญา คนมีความสุข ครอบครัวยั่งยืน ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจสมดุลและเศรษฐกิจยั่งยืน ซึ่งขบวนการเรียนรู้เพื่อนักเรียนและชุมชนนั้นไม่จำเป็นต้องยากและแพงเสมอไป หากเกิดด้วยวิถีคิดและการสร้างงานเป็นเครือข่ายระหว่างครู ผู้บริหารโรงเรียน และชุมชน เพื่อสร้างพลังในการเรียนรู้ และการทำงานร่วมกัน (ลีปนันท เกตุทัต, 2541 : คำนำ)

สืบเนื่องจากที่กระทรวงศึกษาธิการจัดการประชุมเรื่อง “หลักสูตรใหม่เด็กไทยพัฒนา” ณ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2545 ซึ่งมี ฯ พล ฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร เป็นประธานที่ประชุม ได้เห็นชอบกับแนวคิดของ ศาสตราจารย์ ดร. ชัยอนันต์ สมุทวณิช ที่เสนอให้มีโรงเรียนวิถีพุทธ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ส่งเสริมการจัดโรงเรียนวิถีพุทธขึ้นอันเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษา 1 ใน 5 รูปแบบสำคัญที่กระทรวงศึกษาธิการกำลังเร่งดำเนินการอยู่ โรงเรียนวิถีพุทธนี้กระทรวงศึกษาธิการปรารถนาให้เป็นจุดสำคัญของการนำคุณค่ามหาศาลของพระพุทธธรรมมาสู่สังคมไทยโดยผ่านการจัดสภาพและการเรียนรู้ โรงเรียนที่สมัครร่วมโครงการ ได้สมัครร่วมดำเนินการด้วยจิตใจที่พร้อมนำหลักธรรมมาปฏิบัติเพื่อให้สมกับประเทศไทยที่มีพุทธศาสนิกชนถึง 95 % (สิริกร มณีรินทร์, 2547 : คำนำ) โรงเรียนวิถีพุทธนี้ชื่อบอกอยู่ในตัวว่าเป็นสถานศึกษาที่ดำเนินงานในทางพุทธะ คือ ท่านผู้รู้ ผู้ดีน ผู้เบิกบาน ความรู้ ความดี ความเบิกบาน นั้นเป็นลักษณะ 3 ด้านของแกนอันเดีวคือ ปัญญา ที่พัฒนาประณีตยิ่งขึ้นไปในจิตใจที่ดีงาม สุขสอาดใสด้วยพลังเข้มแข็งด้วยสมาธิ โดยมีการสื่อสารและพฤติกรรมที่สัมพันธ์อย่างเกื้อกูลกับเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อมเป็นฐานรองรับสนับสนุน ทำให้เกิดการพัฒนาศึกษา 3 ด้าน บูรณาการเป็นไตรสิกขา สถานศึกษาอันประกอบด้วยผู้บริหาร ครูอาจารย์ ตลอดขึ้นมาถึงบุคลากรในวงการศึกษาทั้งปวง และกว้างออกไปทั่วถึงชุมชนและสังคมทั้งหมด เป็นกัลยาณมิตรที่ช่วยกันชักนำส่งเสริมกล่อมเกล่าให้เด็กนักเรียนใช้กลไกแห่งโยนิโสมนสิการ ความรู้คิดของตนขับเคลื่อน

ตัวเองให้ก้าวไปในวิถีแห่งไตรสิกขานั้น ซึ่งความก้าวหน้าไปหมายถึง ความเพิ่มพูนแห่งความ
แก่กล้าเฉียบคม พร้อมด้วยความดีงามที่ประสานกลมกลืนกับความ สุข ความแจ่มใส เบิก
บาน สู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ผู้มีชีวิตดีงามและร่วมสร้างสรรค์สังคม (พระธรรมปิฎก
ป.อ. ปยุตโต. 2547 : คำนำ)

โรงเรียนวิสุทธิพุทธเป็นหนึ่งในห้าของโรงเรียนรูปแบบใหม่ที่กระทรวงศึกษาธิการได้
กำหนดและนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการ ในปีการศึกษา 2547 มีโรงเรียนต่าง ๆ
สมัครเข้าร่วมโครงการจำนวนมาก เฉพาะในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 สมัครเข้าร่วม
โครงการจำนวน 107 โรงเรียน โรงเรียนวิสุทธิพุทธเป็นโรงเรียนระบบปกติทั่วไปแต่มีจุดเน้น
ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ หลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญาอย่างบูรณาการ ผู้เรียน
ได้เรียนรู้ผ่านการพัฒนา การกิน อยู่ คู่ พัง เป็น ใช้กระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงปัญญา
และมีวัฒนธรรมเมตตาเป็นฐานการดำเนินชีวิตโดยมีผู้บริหารและคณะครูเป็นกัลยาณมิตรการ
พัฒนา การจัดการศึกษาของโรงเรียนวิสุทธิพุทธจึงต้องจัดเพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด
ลักษณะของปัญญาวัชรธรรม 4 ประการ คือ

1. สัมปรีตสังเสวะ หมายถึง การอยู่ใกล้คนดี ใกล้ผู้รู้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ครู
อาจารย์ดี มีข้อมูล มีสื่อที่ดี
2. สัทธัมมัสสวนะ หมายถึง เอาใจใส่ศึกษาโดยมีหลักสูตรการเรียนการสอน
ที่ดี
3. โยนิโสมนสิการ หมายถึง มีกระบวนการคิดวิเคราะห์พิจารณาหาเหตุผลที่ดี
และถูกวิธี
4. ธัมมานุষ্ঠัมมปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถที่จะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้
และดำเนินชีวิตได้ถูกต้องตามธรรม

ปัญญาวัชรธรรม 4 ประการนี้จะส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามหลักไตรสิกขาได้อย่าง
ชัดเจน สำหรับแนวคิดเบื้องต้นของการจัดการศึกษาในโรงเรียนรูปแบบโรงเรียนวิสุทธิพุทธให้
เหมาะสมมีงานด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ด้านการเรียน
การสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ด้านการบริหารจัดการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 :
16) หลักการสำคัญในการบริหารดำเนินงานกิจการใด ๆ ก็ตามต้องอาศัยการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะ
ชุมชน ปัจจัยสำคัญในด้านการจัดการโรงเรียนวิสุทธิพุทธ คือ มีองค์การเกี่ยวพัน ได้แก่ วัด บ้าน
ที่ปรึกษาทางพุทธธรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ถึงขีดสูงสุดแห่งศักยภาพทางปัญญา และสร้าง
การมีส่วนร่วมโดยเกื้อกูลกันระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ครู ผู้บริหาร และ

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ที่มีความสำคัญโดยตรงในการดำเนินการจัดการศึกษา จะเป็นผู้ที่ให้คำตอบได้ชัดเจนว่าโรงเรียนวิถิพุทธมีความต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน มากน้อยเพียงใด

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถิพุทธ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่อง ความต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ ครู ผู้บริหาร และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนวิถิพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยยึดกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อจะได้เป็นข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวางแผน และกำหนดนโยบายการบริหารจัดการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่เข้าโครงการโรงเรียนวิถิพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

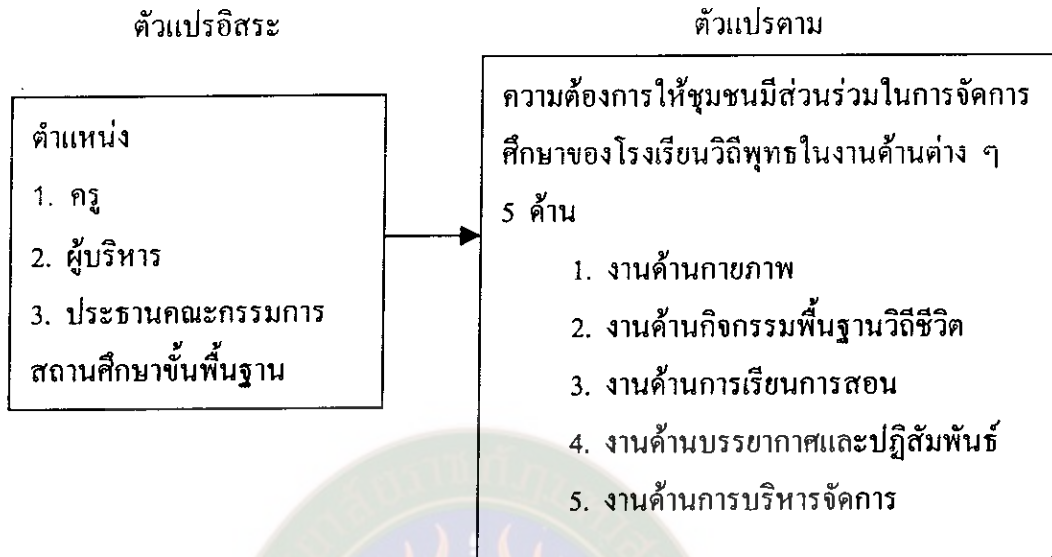
1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู ผู้บริหารและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวิถิพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู ผู้บริหารและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวิถิพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

ครู ผู้บริหารและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวิถิพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีความต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งโดยรวมด้านและรายด้านแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยกรอบแนวคิดตามภารกิจของการจัดสภาพการศึกษาของโรงเรียนวิถิพุทธ 5 ด้านดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 16)

แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัยตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถิพุทธ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 16)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ผู้บริหารและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวิถิพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ทั้งหมด 107 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,402 คน จำแนกตามตำแหน่ง และบทบาทหน้าที่เป็น 3 กลุ่ม คือ ครู 1,166 คน ผู้บริหาร 129 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 107 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดจากบุคลากรโรงเรียนวิถิพุทธ 107 โรงเรียน โดย กำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ครู กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ตารางของ เกรจซี่ และมอร์แกน (R.V.Krejciand D.W.Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) ได้ กลุ่มตัวอย่าง 289 คน สุ่มจากโรงเรียนที่มีครูตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไป โรงเรียนละ 3 คน โรงเรียนที่มีครูต่ำกว่า 7 คน โรงเรียนละ 2 คน แต่ละโรงเรียนได้ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นกลุ่ม ผู้บริหารทั้งหมด 129 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนทั้งหมด 107 คน จำแนกตามตำแหน่ง และบทบาทหน้าที่ได้ดังนี้

1.2.1 ครู 289 คน

1.2.2 ผู้บริหาร 129 คน

1.2.3 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 107 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่งบุคลากรของโรงเรียนวิถิพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต1 จำแนกเป็น

2.1.1 ครู

2.1.2 ผู้บริหาร

2.1.3 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครู ผู้บริหาร และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวิถิพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยมีโครงสร้างของ งานการจัดสภาพการศึกษาของโรงเรียน 5 ด้าน คือ

2.2.1 งานด้านกายภาพ

2.2.2 งานด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต

2.2.3 งานด้านการเรียนการสอน

2.2.4 งานด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์

2.2.5 งานด้านการบริหารจัดการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่บริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนวิถิพุทธ

2. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนในโรงเรียนวิถิพุทธ

3. ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงบุคคลที่ได้รับการประกาศแต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้เป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โดยมาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ที่มีองค์ประกอบจากผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนองค์กร

ชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา

4. **โรงเรียนวิถีพุทธ** หมายถึง โรงเรียนระบบปกติทั่วไปแต่มีจุดเน้นดำเนินการพัฒนา ผู้เรียนโดยใช้ หลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญาอย่างบูรณาการ ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการ พัฒนา การกิน อยู่ ดู ฟัง เป็น ใช้กระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงปัญญา และมีวัฒนธรรม เมตตาเป็นฐานการดำเนินชีวิตโดยมีผู้บริหารและคณะครูเป็นกัลยาณมิตรการพัฒนา

5. **ชุมชน** หมายถึง กลุ่มคนที่รวมกันอยู่เป็นกลุ่ม มีความรู้สึกนึกคิดที่คล้ายคลึงกัน มีประโยชน์ร่วมกัน อาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกันและมีบริการทางสังคมร่วมกัน ได้แก่ หมู่บ้าน ต่าง ๆ ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน

6. **ความต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวิถีพุทธ** หมายถึง ความต้องการที่อยากให้ประชาชนทั่วไปไม่ว่าจะเป็นรายบุคคลหรือองค์กรบุคคล มีบทบาทและมีส่วนเกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนวิถีพุทธ เพื่อให้ กิจกรรมนั้น ดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ โดยมีโครงสร้างของงาน 5 ด้าน คือ

6.1 **งานด้านกายภาพ** หมายถึง การจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริม การพัฒนาศีล สมาธิ และปัญญา

6.2 **งานด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต** หมายถึง การจัดกิจกรรมวิถีชีวิตประจำวัน ประจำสัปดาห์ หรือในโอกาสต่าง ๆ เป็นภาพรวมทั้งโรงเรียน ที่เป็นการปฏิบัติบูรณาการ ทั้ง ศีล สมาธิ และปัญญา โดยเน้นการมีวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมของการกิน อยู่ ดู ฟัง ด้วย สติสัมปชัญญะ เพื่อเป็นไปตามคุณค่าแท้ของการดำเนินชีวิต

6.3 **งานด้านการเรียนการสอน** หมายถึง การจัดหลักสูตรสถานศึกษา หรือการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการพุทธธรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างชัดเจน เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยหลักพุทธธรรมอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ

6.4 **งานด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์** หมายถึง การส่งเสริมบรรยากาศของ การใฝ่เรียนรู้ และพัฒนาไตรสิกขา หรือส่งเสริมการมีวัฒนธรรมแสวงปัญญาและมีปฏิสัมพันธ์ที่ เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน มีบรรยากาศของการเคารพอ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส การมีความเมตตา กรุณาต่อกัน ทั้งครูต่อนักเรียน นักเรียนต่อครู นักเรียนต่อนักเรียน และครูต่อครูด้วยกัน และ สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น

6.5 งานด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียน ร่วมกับ ผู้ปกครองและชุมชน สร้างความตระหนักและศรัทธา รวมทั้งเสริมสร้างปัญญา เข้าใจในหลักการ และวิธีดำเนินการโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน ทั้งนี้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูและผู้บริหารเพียรพยายามสนับสนุนโดยลักษณะต่าง ๆ และการปฏิบัติตนเอง ที่จะสนับสนุนและเป็นตัวอย่างในการพัฒนาผู้เรียนตามวิถีชาวพุทธ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ จะได้ข้อสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวิถีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY